

Сільське господарство України

Мета: розширити й поглибити знання учнів про сільське господарство України, структуру с/г угідь, чинники розвитку господарства; ознайомити учнів з географією рослинництва і тваринництва України, проблемами галузі, продовжувати формування умінь роботи з картами атласу.

Обладнання: підручник, зошит, мультимедійна презентація

Структура сільського господарства

За підрахунками міжнародних експертів, *наша країна* спроможна виробляти таку кількість продуктів харчування, яка *здатна задовольнити потреби в їжі 1 млрд осіб.*

Україна – один із лідерів експорту аграрної продукції у світі (за даними 2015р.)

Експортер соняшникової олії,
4,3 млн. тон

Експортер кукурудзи,
18 млн. тон

Експортер ячменю,
2,7 млн. тон

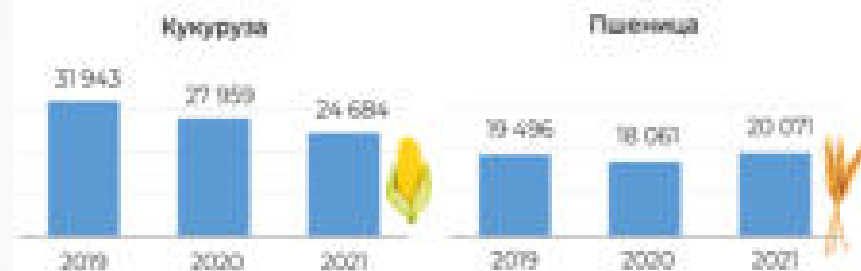

Експортер пшениці,
11 млн. тон

Експортер курятини,
170 тис. тон

Експорт основних зернових культур із України, тис. тонн

Обсяг експорту товарів з України у вазі склав майже 100 млн тонн

Український бізнес у 2022
експортував товарів на **\$44,1 млрд**

Лідерами по вартості експорту є:

кукурудза
\$5,94 млрд

соняшникова олія
\$5,46 млрд

залізна руда
\$2,9 млрд

пшениця
\$2,6 млрд

ріпак
\$1,54 млрд

Географічно

63%

експорту припало на ЄС.

Поза межами ЄС, найбільшим ринком експорту стала Туреччина
(\$2,9 млрд), яка випередила Китай **(\$2,46 млрд)**.

Чинники розвитку С/Г України

Природні умови

Соціальні:

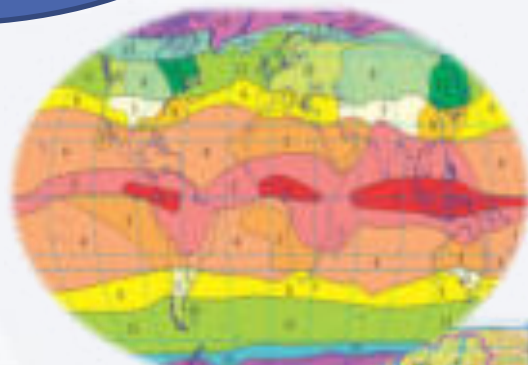
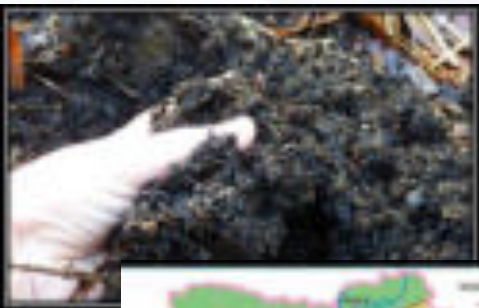
Економічні

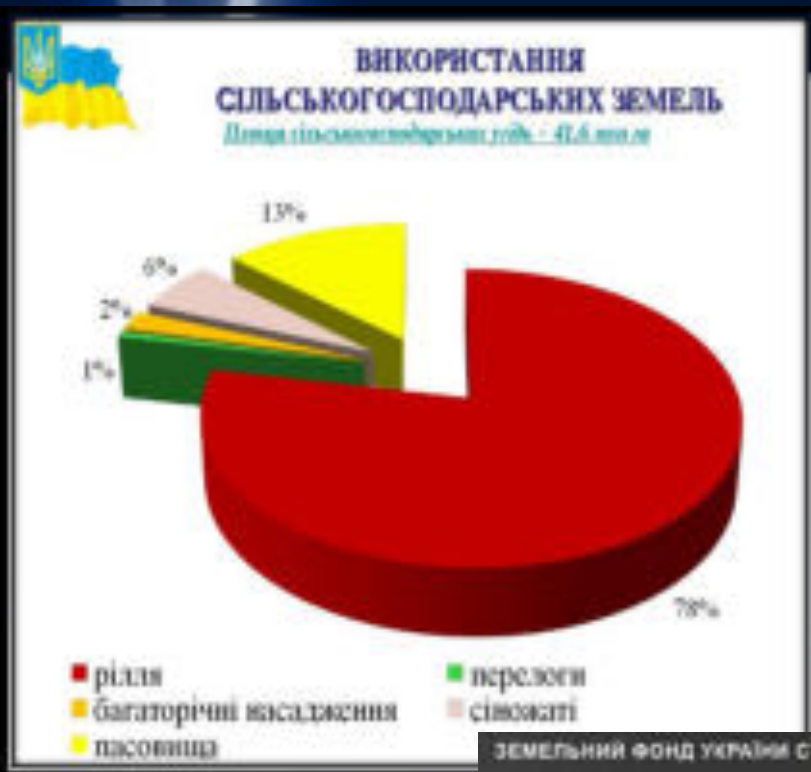
демографічні

економічні

технологічні

досягнення науки

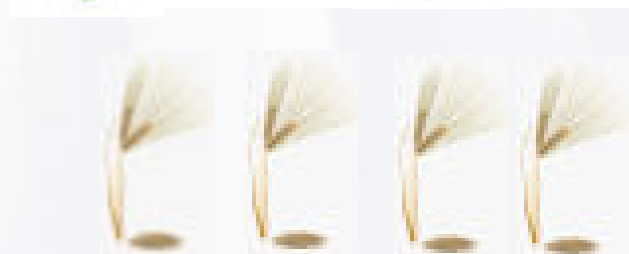
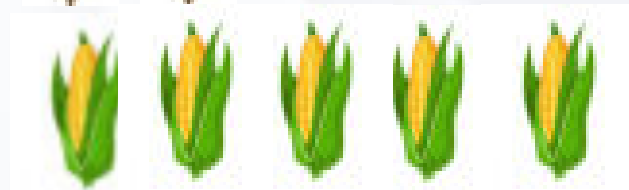

Структура сільськогосподарських угідь в Україні

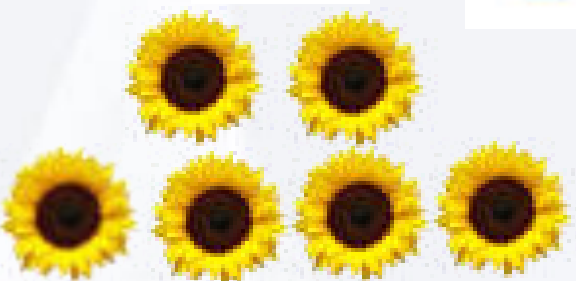

Рослинництво. Зернове господарство

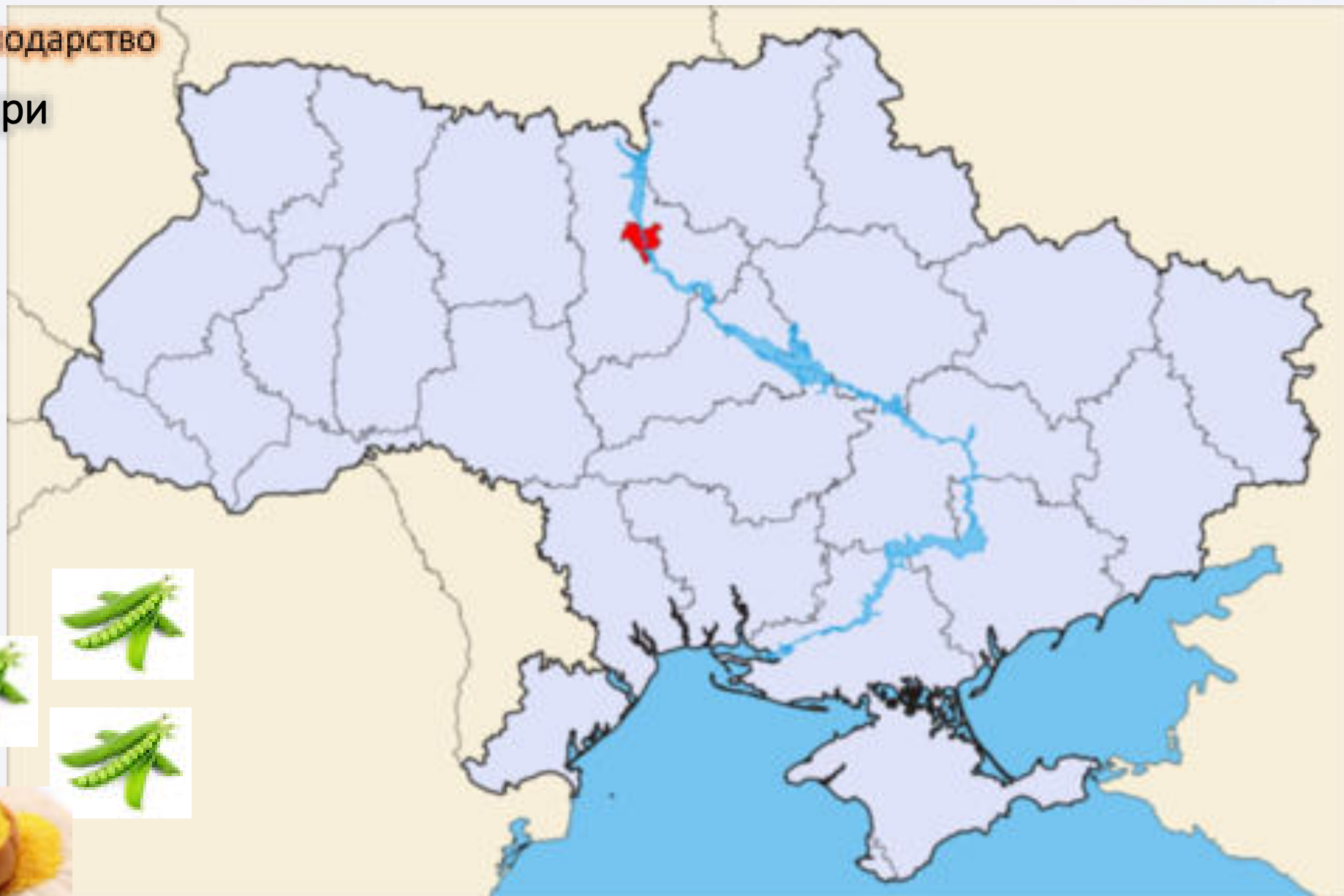
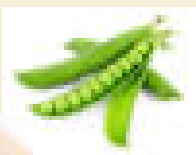
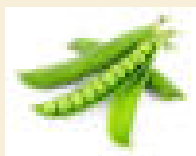
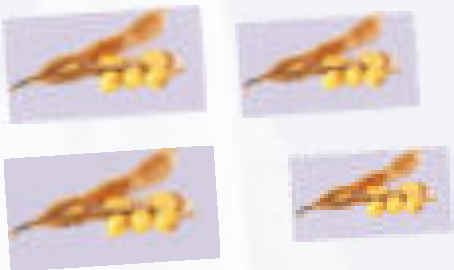

Рослинництво. Технічні культури.

Рослинництво. Круп'яне господарство

Зернобовові культури

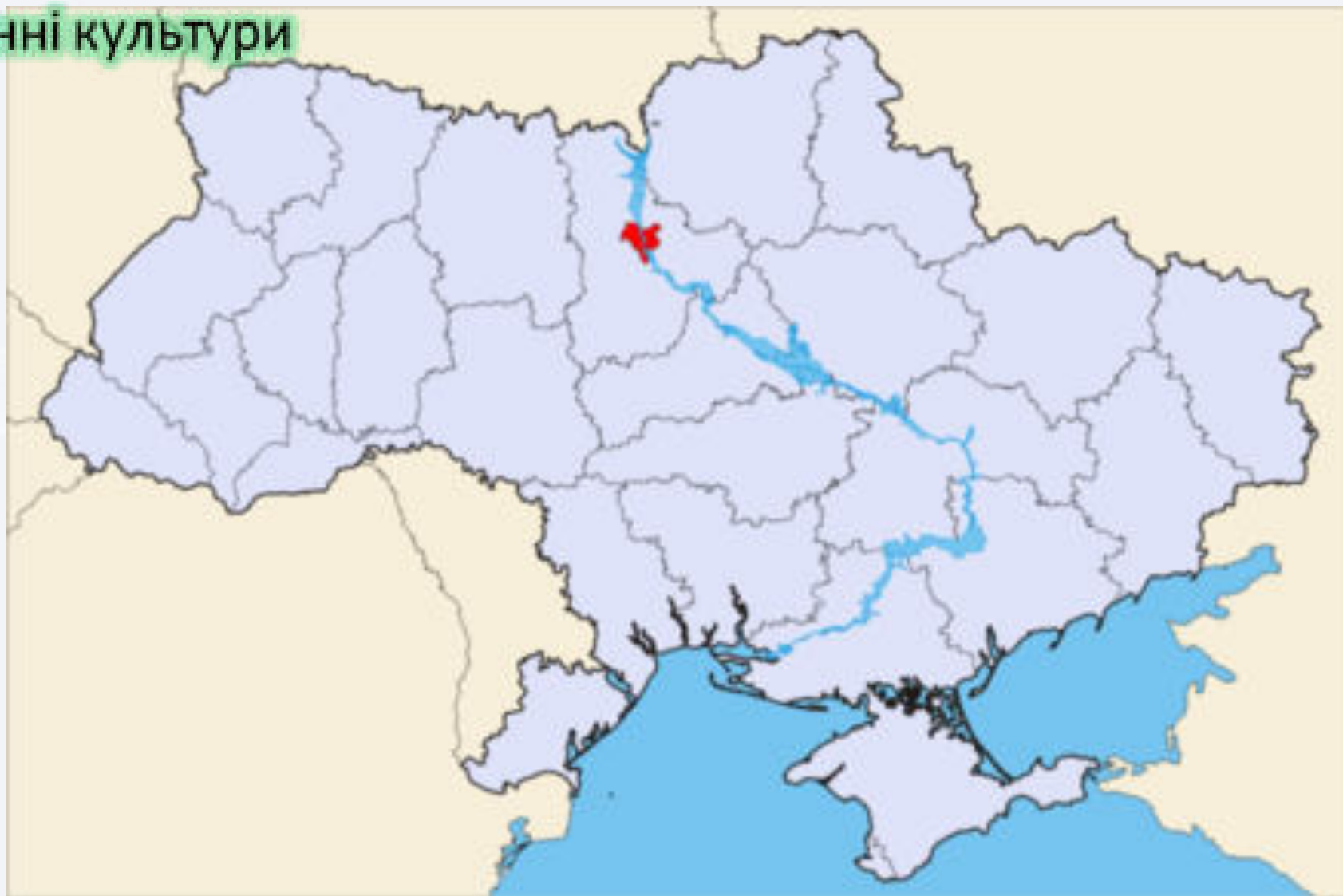

Рослинництво. Овочівництво

Рослинництво. Баштанні культури

Рослинництво. Садівництво
Виноградарство

Географія культур

Врожайність

— це кількість рослинницької продукції, одержуваної з одиниці площі.
Урожайність для культур відкритого ґрунту розраховують в центнерах з гектару (ц/га), а в теплично-парниковому виробництві — в кг з 1 м²

- В останні роки в Україні зростає
- Адже цей показник є **нижчим**, ніж у більшості провідних країн — виробників сільськогосподарської продукції

Тваринництво

- — це вид сільськогосподарської діяльності, що забезпечує населення продуктами харчування, харчову й легку промисловість — сировиною, а також дає органічні добрива
- Основним показником, що характеризує його розвиток, є **продуктивність сільськогосподарських тварин** — кількість і якість продукції, яку отримують від тварини за визначений період (доба, місяць, рік)

Структура тваринництва

Тваринництво

Скотарство

- Молочне;
- м'ясне;
- молочно-м'ясне;
- м'ясно-молочне.

Свинарство

- сальне;
- м'ясно-сальне;
- беконний;
- щитинний.

Вівчарство

- тонкорунне;
- напівтокорунне;
- м'ясно-вовно-молочне, каракульське;
- курдючне;
- овчино-шубне.

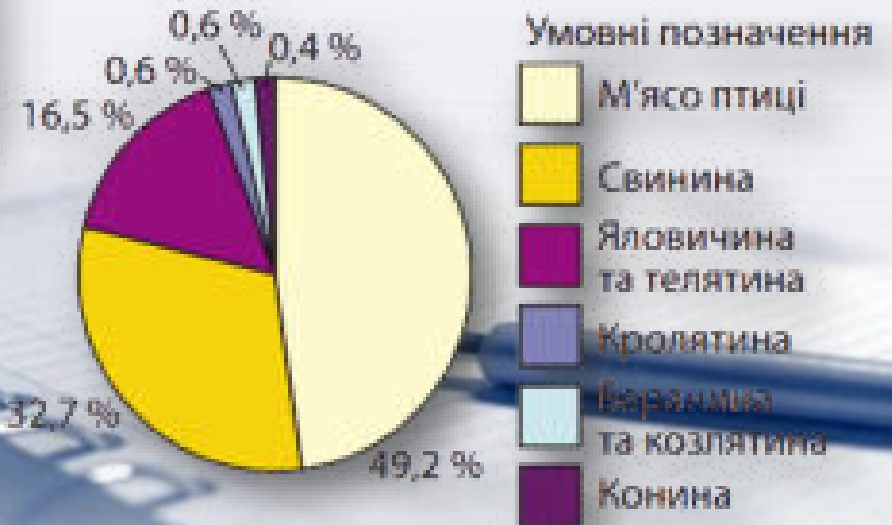
Птахівництво:

- м'ясо-яйценосне;
- м'ясне;
- яйценосне;
- декоративне;
- бійцівське.

Інші галузі:

- бджільництво;
- оленярство;
- конярство;
- хутрове звірництво;
- шовківництво.

Структура виробництва м'яса за видами.

Структура кормової бази тваринництва

Скотарство

— розведення великої рогатої худоби для отримання молока, м'яса та шкір

➤ Виробництво поширене по всій території країни

➤ За поголів'ям худоби лідерами є

Вінницька

Львівська

Хмельницька

Харківська

Полтавська області

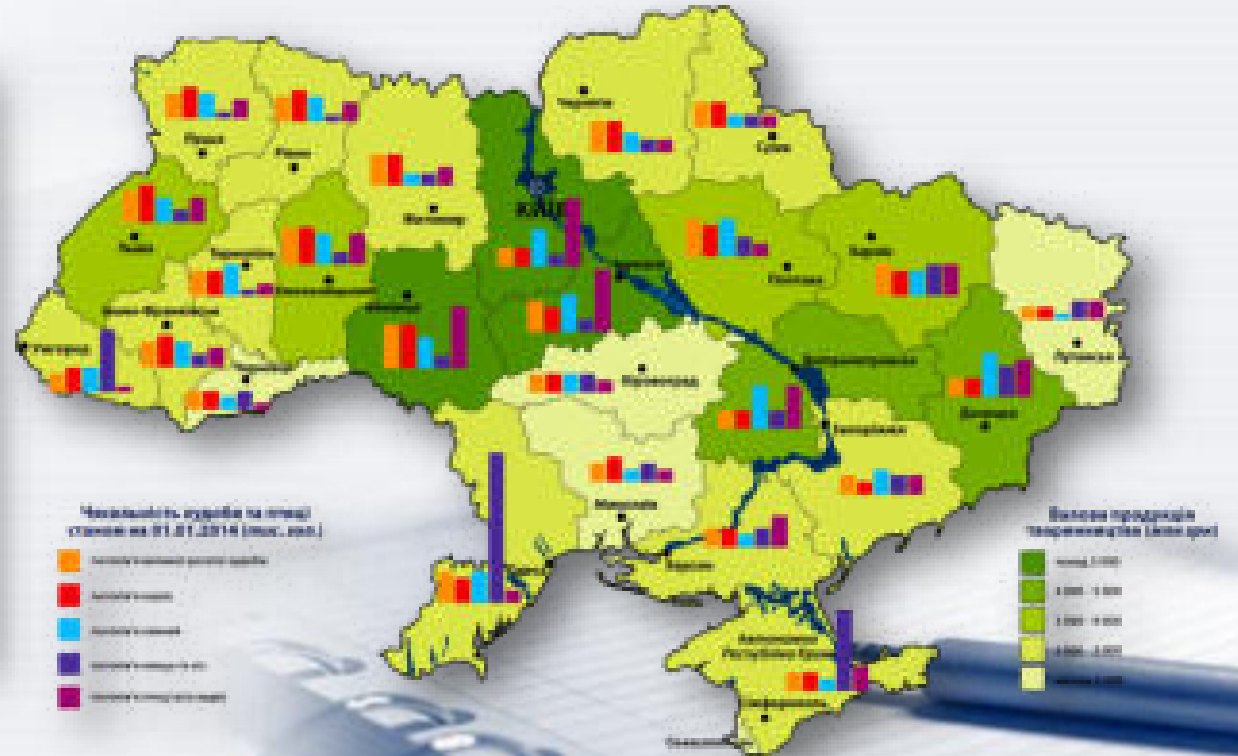

➤ Навколо великих міст, міських агломерацій, у приміських зонах **Полісся**, Лісостепу розміщуються господарства, що спеціалізуються на **молочно-м'ясній** продукції. **М'ясо-молочне** тваринництво переважає в Степу

Свинарство

- забезпечує споживачів м'ясом, салом, шкірою
- Найбільш інтенсивно це виробництво розвивається поблизу великих міст і центрів харчової промисловості, орієнтуючись на використання харчових відходів, а також у районах розвиненого картоплярства та фуражного зернового господарства

- У Поліссі та лісостепу переважає м'ясо-сальна спеціалізація свинарства, у степу — сальна

Вівчарство

— поширене в **степових районах** півдня України та **Карпатах**

➤ Крім м'яса, воно забезпечує промисловість **вовною**

➤ У степових областях вівчарство має **тонкорунну і напівтонкорунну спеціалізацію**, а в лісостепових, поліських і гірських — **м'ясо-вовняну**

Птахівництво

- — розведення курей, качок, гусей, індиків
- Крім поживного м'яса, воно дає яйця, а також перо й пух

- Найбільше валове виробництво цієї продукції припадає на господарства лісостепу й степу

Бджільництво

- — розвинене по всій території України
- дає надзвичайно цінну продукцію (мед, віск, прополіс, пилок)
- сприяє підвищенню врожайності багатьох культур (бджоли є добрими запильниками)

- Акація – Юг, Черкасская область
- Липа – Сумская область
- Гречка – Хмельницькая, Вінницькая області
- Різномісцеве – Любая область
- Модосоліх – Юго-восточные області
- Кримський – Крым

- Найбільше бджільництво розвинене в степовій та лісостеповій зонах, де зосереджені основні медоносні культури

Рибництво

- — є перспективним напрямком господарської діяльності
- В Україні воно розвивається на основі природних (озера, лимани, річки) та штучних (водосховища, ставки) водойм

Зональна спеціалізація сільського господарства

— характеризує виробничий напрям зони

- залежить від земельних, агрокліматичних і водних ресурси, а також економічних та соціальних чинників (потреби місцевого населення та промисловості, забезпеченість трудовими ресурсами, рівень розвитку транспортної мережі)

- Крім рівнинних сільськогосподарських зон, в Україні виділяють гірські райони Криму та Карпат
- Завдяки пасовищам у цих районах велике значення має скотарство (розведення овець та великої рогатої худоби)

- Навколо великих міст сформувалися приміські сільськогосподарські райони
- → спеціалізуються на виробництві продукції, що швидко псується та погано транспортується: овочі, фрукти, молоко, м'ясо, яйця

Сільськогосподарські зони України

Проблеми та перспективи розвитку сільського господарства України.

У державі добре розвинене рослинництво.

Натомість тваринництво через ряд економічних проблем не здатне повною мірою задовольнити потреби споживачів.

Сільське господарство України має чимало проблем, які гальмують його повноцінний розвиток.

Основними з них є:

низький рівень механізації виробництва, застаріла техніка, відносно висока частка ручної праці, значні втрати продукції під час її транспортування та зберігання.

Але попри це Україна має унікальні природні передумови для розвитку сільського господарства і є одним з визначних експортерів

Підсумуємо:

- В Україні представлені всі основні види сільського господарства.
- Перевагами розвитку сільського господарства в нашій країні є сприятливі кліматичні, ґрунтові й орографічні чинники.
- Основними недоліками розвитку сільського господарства є низький рівень механізації виробництва, застаріла техніка, висока частка ручної праці тощо.

Домашнє завдання:

опрацювати параграф підручника 14,15

опрацювати конспект уроку

**Заповнити таблицю «Сільськогосподарські зони»
підготуватися до тестової роботи з теми «Сільське
господарство»**

